

Jaarverslag WISE

Jaarverslag 2023

Datum: april 2023

Voorwoord

Het jaar 2023 was met een gemiddelde temperatuur van 11,8°C in Nederland het warmste jaar ooit gemeten. Uit de klimaatenquête van de European Investment Bank bleek dat 77% van de Nederlanders van mening is dat klimaatverandering en de gevolgen ervan de grootste uitdaging voor de mensheid vormen. Toch stemden Nederlanders afgelopen jaar bij zowel de Provinciale Statenverkiezingen als de Tweede Kamerverkiezingen voor partijen die klimaatbeleid willen vertragen of zelfs willen afschaffen. Die het klimaatbeleid 'door de shredder' willen halen en toch peperdure kerncentrales willen bouwen.

Gelukkig zijn er ook redenen om optimistisch te blijven. Zo steeg het aandeel duurzame elektriciteit in Nederland in 5 jaar van 15% naar 50%. De dag in 2023 waarin het minst duurzame energie werd opgewekt was gelijk aan de topscore in 2017. Vorig jaar hadden we ruim 500 uren waarin meer dan 100% van de stroomvraag bestond uit zonne- en windenergie. In 2022 was dat 34 uur. Kortom: de energietransitie is in volle gang.

WISE zet zich onverminderd in voor een schone toekomst. Want hoewel we op de goede weg zitten, moet het sneller en eerlijker. Keer op keer blijkt dat mensen voor klimaatbeleid zijn, als het maar rechtvaardig is. Daarom sloot WISE zich afgelopen jaar aan bij een coalitie tegen fossiele subsidies. Met onze campagne Carbonkiller pleiten wij al jaren voor het afschaffen van gratis CO₂-rechten, ook een vorm van fossiele subsidies. Als bedrijven echt betalen voor hun vervuiling, komen miljarden beschikbaar voor een rechtvaardige transitie, waarbij we de lusten en lasten eerlijk kunnen verdelen.

In een duurzaam energiesysteem is geen plek voor kernenergie. WISE is en blijft dé organisatie in Nederland die zich fel uitspreekt tegen de onzalige plannen van onze overheid voor nieuwe kerncentrales. Kernenergie is geen klimaatbeleid, maar een afleiding van wat ons echt te doen staat. Terwijl we geen tijd te verliezen hebben. We moeten stoppen met kern en fossiel, en inzetten op duurzame energie, besparing, efficiëntie en opslag. Dat is waar WISE zich voor inzet, nu en in de toekomst.

Colofon

www.wisenederland.nl

kantoor@wisenederland.nl

Auteurs

Lisanne Boersma

Lisa Busink

Inhoudsopgave

1 - Financieel	4
2 - Organisatie.....	5
3 - Campagnes.....	6
LIFE ETX.....	6
Carbonkiller.....	6
Stop fossiele subsidies	7
Borssele 2 en 3? Doch 't nie!	7
Kernenergie is geen klimaatbeleid.....	7
Internationaal.....	7
4 - Ambities 2024	9

1 - Financieel

WISE is in 2023 opnieuw een financieel gezonde organisatie gebleken. We zijn altijd goed geweest in het zetten van grote stappen met beperkte middelen. Ook afgelopen jaar hebben we dat kunnen laten zien.

We hebben een redelijk stabiele achterban van ongeveer 1100 donateurs, die het voor ons mogelijk maken om effectieve campagnes op te zetten richting een schone en betaalbare energievoorziening. Daarnaast hebben wij een aantal projectgelden van fondsen en andere organisaties ontvangen, o.a. voor het uitbreiden van onze capaciteit op het thema kernenergie. Via crowdfunding hebben we afgelopen jaar twee mooie projecten gefinancierd, te weten de Zeeuwse actieweek in het voorjaar en de uitgave en verspreiding van de klimaatkrant in het najaar.

Onze activiteiten om het Europese emissiehandelssysteem te verbeteren en energiesubsidies voor grote vervuilers tegen te gaan, worden grotendeels gefinancierd door de EU en het European Climate Fund (ECF).

2 - Organisatie

WISE bestaat uit een werkorganisatie en een bestuur. Alle werknemers hebben dezelfde functieomschrijving. De verschillende taken worden onderling verdeeld. Zo blijft de organisatie flexibel en is het makkelijker om nieuwe ontwikkelingen op te vangen.

Het team is in 2023 iets gegroeid ten opzichte van 2022 en komt neer op 2,9 fte. Sinds oktober heeft WISE een nieuwe directeur, Lianne Boersma. Zij blijft naast haar directeurs taken ook verantwoordelijk voor de Carbonkiller campagne. Op [onze website](#) kun je zien wie er bij WISE werken.

Het bestuur heeft een nieuwe secretaris mogen verwelkomen. Oud-medewerker Kirsten Slevin is in juni tot het bestuur toetreden. Verder is de samenstelling gelijk gebleven aan vorig jaar. Op [de website](#) is te zien wie er in ons bestuur plaatsnemen.

3 - Campagnes

WISE werkt aan de energierevolutie. We bieden kennis en voeren campagnes. Hieronder geven wij een samenvatting van de belangrijkste activiteiten en de meest in het oog springende resultaten die wij boekten.

LIFE ETX

WISE is onderdeel van een consortium bestaande uit tien Europese ngo's die werken aan de verbetering van het Europese emissiehandelssysteem (EU ETS). In het kader van dit project, LIFE ETX, ontplooit WISE verschillende activiteiten.

WISE organiseerde vanuit Brussel twee (online) debatten met Europese politici en NGO's over de hervormingen van het ETS. Op 21 juni organiseerden we de vierde editie *Carbon Pricing Hub event*, genaamd “*How to make the EU ETS an effective climate tool?*” Hier bespraken experts hoe het ETS kan worden omgevormd tot een echt effectief klimaatinstrument. Een samenvatting (in tekst en beeld) is op onze website te vinden. Op 17 oktober organiseerde WISE het online event ‘*What’s new and what’s next? A better EU ETS for people and the climate*’.

Carbonkiller

De Carbonkiller campagne bleef onverminderd populair in 2023. Een CO₂-recht is een geliefd cadeau tijdens de feestdagen. Veel particulieren, maar ook het mkb, zien het opkopen van CO₂-rechten als een goede manier om een eerlijke prijs te zetten op hun eigen uitstoot.

Het aantal deelnemers aan de Carbonkiller campagne groeide tot bijna vijfduizend. Het afgelopen jaar zijn er zo'n vijfhonderd CO₂-rechten uit de markt gehaald en vernietigd in naam van de deelnemers. Dat staat ongeveer gelijk aan de hoeveelheid CO₂ die duizend bomen in zestig jaar uit de lucht kunnen halen.

Met Carbonkiller willen we voornamelijk een politiek signaal afgeven. Zo voerden wij succesvol campagne tegen de fossiele subsidie ‘*Indirect Cost Compensation*’ voor grote bedrijven. Bijna vierduizend mensen tekenden onze petitie en in de zomer van 2023

kregen wij te horen dat onze overheid niet langer doorgaat met het uitkeren van deze subsidie. Het *Down to Earth Magazine* interviewde onze campaigner Lisanne Boersma over haar werk rondom het EU ETS. Ook verscheen er een opinie-artikel van haar hand in het FD, over de gratis uitstootrechten voor de industrie.

Stop fossiele subsidies

WISE maakt deel uit van een bredere coalitie tegen fossiele subsidies die gezamenlijk de brandbrief '*stop fossiele subsidies*' publiceerden, een petitie die inmiddels door meer dan vijftigduizend mensen en meer dan driehonderd bedrijven en instellingen is ondertekend. In dit kader hebben wij twee keer gesprekken gevoerd met de ministers Adriaansens en Jetten van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Borssele 2 en 3? Doch 't nie!

In aanloop naar de Provinciale Statenverkiezingen, hebben we een actieweek gehouden in Zeeland. We organiseerden vijf publieksdebatten met provinciale kandidaten, banneracties, verspreidden 40 duizend actieflyers met behulp van meer dan honderd vrijwilligers en zonden een radioreclame uit op Omroep Zeeland.

Samen met *Borsele tot de Kern* en *Stroom naar de Toekomst* organiseerden we in juli een fietsprotest. Met zo'n 150 mensen demonstreerden we voor het behoud van het prachtige Zeeuwse landschap en tegen de komst van nieuwe kerncentrales.

Kernenergie is geen klimaatbeleid

Richting de Tweede Kamerverkiezingen hadden we een duidelijke inzet: kernenergie is geen klimaatbeleid. We hebben input geleverd aan verkiezingsprogramma's, geflyerd op congressen, online campagne gevoerd, en we waren zeer nadrukkelijk aanwezig bij de mars voor klimaat en rechtvaardigheid. We schreven opinieartikelen en met honderden vrijwilligers 60 duizend klimaatkranten verspreid.

Internationaal

De Franse president Macron doet pogingen nucleair staatsbedrijf EdF te redden van de financiële ondergang. Hij heeft een nucleaire coalitie opgezet met 12 andere lidstaten, waaronder ook Nederland, om in Brussel kernenergie in te voegen in alle wetgeving en initiatieven over de energietransitie.

De realiteit is dat de rol van kernenergie feitelijk al jaren afneemt. Het aandeel kernenergie in de totale energiemix neemt al jaren af. Er is ook een trend te zien in scenario-ontwikkeling. Onderzoekers rekenen minder op kernenergie en scenario's die aantonen dat kernenergie uitgefaseerd kunnen worden nemen toe in aantal.

WISE volgt ook de ontwikkelingen rondom nieuwbouw van kerncentrales wereldwijd. Onze *Nuclear Monitor* geeft deskundigen en wetenschappers op het gebied van de mondiale nucleaire industrie een platform. Zo plaatsten we artikelen over *Small Modular Reactors* en de invloed van Rosatom op Europese landen door hun afhankelijkheid van Russische splijtstof.

Dit jaar publiceerden we samen met de *Heinrich Böll Stiftung* het rapport '*Diversion from urgent climate action; How the European nuclear lobby undermines the EU's energy future*'. In dit rapport legden we de lobbyprocessen voor meer kernenergie bloot in zowel de Europese Unie als in Nederland.

4 - Ambities 2024

Ook in 2024 blijft WISE zich onverminderd inzetten voor een schone, veilige en eerlijke energievoorziening. Een wereld waar de vervuiler betaalt en iedereen mee kan profiteren van de energietransitie, waarin de fossiele subsidies worden gestopt en de overgang naar een schone industrie wordt versneld. Concreet voeren wij campagne tegen de plannen voor nieuwe kerncentrales en voor een beter en eerlijker emissiehandelssysteem.

Met Carbonkiller blijven we mensen en bedrijven in staat stellen om CO₂-rechten uit het ETS te vernietigen. Daarmee verkleinen ze de uitstootruimte van de grote bedrijven die deze rechten niet meer kunnen kopen voor hun vervuiling. Daarnaast voeren we campagne om onze overheid op te roepen om de komende jaren niet alleen de kolencentrales te sluiten, maar ook de bijbehorende uitstootrechten uit de markt te halen. Alleen zo heb je echte klimaatwinst.

De bouw van kerncentrales in Nederland, in wat voor vorm dan ook, is vooralsnog niet concreter dan een politieke wens. Maar op ambtelijk niveau wordt uitvoering van die wens al wel voorbereid en daarom zal WISE het verzet tegen extra kerncentrales nog groter maken.

WISE ziet voor zichzelf een rol om tijdens het formatieproces zoveel mogelijk goed onderbouwde, overtuigende argumenten op de formatietafel te krijgen. We blijven Kamerleden van goede informatie voorzien. Ook is het belangrijk om buitenparlementair de druk op te voeren. Binnen de milieubeweging beogen we onze rol als issue expert verder uit te bouwen en de onderlinge samenwerking op dit thema nog verder te versterken. Om de maatschappelijke discussie effectief te kunnen voeren, willen we ons (social) media bereik vergroten. We blijven anti-kernenergiebewegingen steunen op lokaal niveau in de provincies waar het bestuur aanstuurt op kernenergie ten koste van zon, wind en besparing.

Jaarrekening 2023

Vereniging WISE
World Information Service on Energy
te Amsterdam

Inhoudsopgave

1.	Balans 31 december 2023	P2
2.	Staat van baten en lasten 2023	P3
3.	Toelichting op de balans	P4
	3.1 Activa	p4
	3.2 Passiva	p5
	3.3 Algemene reserve	p6
4.	Toelichting op staat van baten en lasten	P7
	4.1 Baten	p7
	4.2 Lasten	p8
5.	Controleverklaring	P9
6.	Toelichting jaarrekening	P10

Balans 31 december 2023
(na verwerking exploitatiesaldo)

	31-12-2023	31-12-2022
Activa		
<u>Materiele vaste activa</u>		
Apparatuur	€ -	€ -
	€ -	€ -
<u>Vlottende activa</u>		
Vorderingen en overlopende activa	€ 6.210	€ 54.179
Liquide middelen	€ 154.236	€ 124.800
Vorraden	€ 52.947	€ 3.244
Totaal activa	€ 213.393	€ 182.223
Passiva		
<u>Kortlopende schulden en overlopende passiva</u>	€ 100.273	€ 82.690
<u>Uitkomst vlottende activa min kortlopende schulden</u>	€ 113.120	€ 99.532
<u>Uitkomst activa min kortlopende schulden</u>	€ 113.120	€ 99.532
<u>Vermogen</u>		
Algemene reserve	€ 113.120	€ 99.532
Totaal passiva	€ 213.393	€ 182.222

Staat van baten en lasten 2023

	2023		2022	
<u>Baten</u>				
Subsidies, giften en activiteiten	€	331.027	€	312.560
Overige opbrengsten	€	53.592	€	4.092
	€	384.618	€	316.652
<u>Lasten</u>				
Projectkosten	€	137.404	€	110.544
Personeelskosten	€	190.989	€	125.117
Afschrijvingskosten	€	-	€	-
Huisvestingskosten	€	8.484	€	6.089
Materiaal / organisatiekosten	€	34.154	€	69.012
	€	371.031	€	310.762
<u>Saldo van baten en lasten</u>	€	13.588	€	5.890

Activa	31-12-2023		31-12-2022	
<u>Materiële vaste activa</u>	n.v.t.		n.v.t.	
	€	0	€	0
Boekwaarde 1 januari	€	-	€	-
Aanschaf apparatuur	€	-	€	-
Afschrijvingen	€	-	€	-
Boekwaarde 31 december	€	-	€	-
<u>Vlottende activa</u>				
<u>Vorderingen overlopende activa</u>				
Waarborgsommen	€	1.300	€	1.300
Debiteuren	€	2.749	€	10.344
Te vorderen BTW			€	-
Vooruitbetaalde rekeningen	€	921	€	1.642 *)
Overige vorderingen/Nog te ontvangen	€	1.240	€	40.893 *)
	€	6.210	€	54.179
<u>Liquide middelen</u>				
Kas	€	1	€	3
ASN-bank	€	98.150	€	32.708
Triodosbank	€	53.248	€	88.089
Paypal-rekening	€	87	€	1.834
Mollie rekening	€	224	€	1.205
Buckaroo rekening	€	2.526	€	810
Kruisposten	€	-	€	149
	€	154.236	€	124.800
<u>Vorraden</u>				
Emissierechten	€	52.947	€	3.244
	€	52.947	€	-

*) Zie toelichting op jaarrekening p.10

Passiva

	31-12-2023		31-12-2022	
<u>Kortlopende schulden en overlopende passiva</u>				
<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>				
Loonbelasting en sociale premies	€	3.162	€	2.274
Te betalen vakantiegeld	€	5.921	€	4.616
Af te dragen BTW (kwartaal 4)	€	1.501	€	1.925
	€	10.584	€	8.815
<i>Overige schulden en overlopende passiva</i>				
Crediteuren	€	2.552	€	2.065
Voorziening Kernenergie	€	72.766	€	50.000
Voorziening LIFE Action Project (LIFE ETX)	€	5.912	€	6.302
Voorziening Nuclear Monitor	€	6.818	€	7.722
Voorziening Kerncentrales met Pensioen	€	-	€	1.289
Voorziening Actieweek Zeeland	€	-	€	1.250
Voorziening Carbon Killer	€	222	€	4.993
ASN Creditcard	€	348	€	149
Overige schulden	€	1.071	€	104 *)
	€	89.690	€	73.875
Totaal	€	100.273	€	82.690

*) Zie toelichting op jaarrekening p.10

Reserves

Algemene reserve

	2023	2022
Saldo per 1 januari	€ 99.532	€ 93.643
Resultaat boekjaar	€ 13.588	€ 5.890
Saldo per 31 december	€ 113.120	€ 99.532

Baten

	2023	2022
<u>Baten</u>		
Ontvangen subsidies	€ 12.744	€ 82.773
Giften en donaties	€ 243.668	€ 161.809
Verkoop materiaal winkel	€ 1.276	€ 601
Nuclear Monitor abonnees	€ 4.321	€ 5.521
Verkoop emissierechten	€ 47.725	€ 44.841
Opbrengsten projecten/acties	€ 21.292	€ 17.015
Ontvangen rente	€ 485	€ -
Bijzondere baten	€ 53.107	€ 4.092 *)
Totaal baten	€ 384.618	€ 316.652

*) Zie toelichting op jaarrekening p.10

Lasten

	2023	2022
<u>Personeelskosten</u>		
Lonen en salarissen	€ 134.872	€ 108.504
Sociale lasten	€ 27.025	€ 19.470
Verzuimverzekering	€ 4.463	€ 3.284
Opleidingskosten	€ -	€ -
Overige personeelskosten	€ 26.752	€ 11.553 *)
Uitkering ziekengeld		€ -1.448
Subsidie loonkosten	€ -2.123	€ -16.245 *)
	€ 190.989	€ 125.117
<u>Afschrijvingskosten</u>		
n.v.t.	€ -	€ -
	€ -	€ -
<u>Huisvestigingskosten</u>		
Huur + inventaris	€ 8.484	€ 6.089 *)
	€ 8.484	€ 6.089
<u>Organisatiekosten</u>		
Kantoorkosten	€ 8.227	€ 5.331
Verkoopkosten	€ 3.172	€ 1.927
Algemene kosten	€ 22.755	€ 22.342
Rentekosten	€ -	€ 1
Bijzondere lasten	€ -	€ 39.412 *)
	€ 34.154	€ 69.012
<u>Projectkosten</u>		
Activiteitenlasten	€ 5.521	€ 26.758
Kantoorkosten	€ 18.356	€ 7.864 *)
Verkoopkosten	€ 7.298	
Algemene kosten	€ 6.945	€ 32.065
Gebruikte voorraad emissierechten	€ 3.244	€ 8.273
Inkoop emissierechten en webwinkel	€ 96.040	€ 35.584 *)
	€ 137.404	€ 110.544
Totaal lasten	€ 371.031	€ 310.762

*) Zie toelichting op jaarrekening p.10

Samenstelling bestuur

Vereniging WISE
Minahassastraat 1 – 110
1094RS AMSTERDAM

Samenstelling bestuur

Jorien de Lege

Wim Combrink

Kirsten Slevén

Peter Kodde

Allard ten Dam

Jim Klingers

voorzitter

penningmeester

secretaris

lid

lid

lid

Verklaring

Het bestuur van de Vereniging WISE te Amsterdam verklaart hierbij dat zij kennis heeft genomen van de subsidieverordeningen en bepalingen van haar geldverstrekkers en dat zij conform deze verordeningen en bepalingen heeft gehandeld.

Naast de in de jaarrekening opgenomen verplichtingen heeft de Vereniging WISE te Amsterdam geen andere verplichtingen.

Ondertekend te Amsterdam op

Bestuur

Jorien de Lege

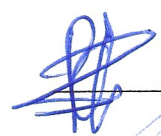
Wim Combrink

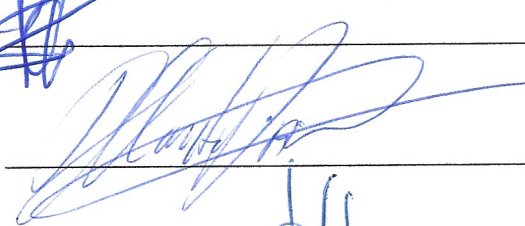
Kirsten Slevén

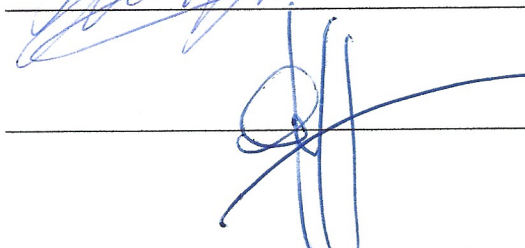
Peter Kodde

Allard ten Dam

Jim Klingers

Beknorte toelichting op de jaarrekening

P.4 Overige vorderingen/Nog te ontvangen: 2022: nog te ontvangen teruggave WGA premie en Uitkering Ouderschapsverlof UWV en subsidie LIFE ETX

P.4 Vooruit betaalde rekeningen: betreft Arbodiensten, WGA-hiaat, bedrijfsverzekeringen

P.5 Overige schulden: Nog te ontvangen facturen van o.a. NS-Reizigers en PostNL over december 2023

P.7 Bijzondere baten: 2023: Grote voorraad emissierechten (eind december aangeschaft) + afronding Loonheffingen 2023; 2022: Voorraad emissierechten + afronding Loonheffingen 2021 + Correctie loonheffingen over 2021 + afrondingsverschil BTW

P.8 Subsidie loonkosten: 2023 UWV uitkering ouderschapsverlof; 2022 UWV uitkering zwangerschapsverlof

P.8 Overige personeelskosten: 2023 Deze zijn relatief hoog doordat er voor de directie een ZZP-er is ingezet. Deze kosten zouden normaal gesproken onder de loonkosten vallen.

P.8 Huisvestingskosten en inventaris: in 2023 bedrag wat hoger door vervanging bureaus en monitoren.

P.8 Projectkosten: In 2023 bevatten de algemene kosten ook externe uren voor Carbonkiller en opinie-onderzoek naar kerncentrales in Zeeland. Tevens veel emissierechten ingekocht vlak voor einde van het jaar.

P.8 Bijzondere lasten: In 2022 ontving WISE een naheffing omzetbelasting over de periode 2018-2020